

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3616201206
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3616201206.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ivety Anderlovej v právnej veci navrhovateľky L. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., Pod V. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. D. U., advokátom so sídlom X., B. C. X proti povinnému J. F. Z. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., L. XX, O., zastúpeného F. J. Z., advokátom so sídlom X., P. XXX/X, o určenie príspevku na výživu nevydatej matky a úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom, o odvolaní povinného proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 18. januára 2018, č.k. 4C/25/2016-378, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti I., II., III., VI., VII. p
o t v r d z u j e.

Vo výroku V. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. uložil povinnému povinnosť zaplatiť navrhovateľke príspevok na výživu za obdobie od 21.08.2013 do 31.10.2014 vo výške 150 eur mesačne a za obdobie od 01.11.2014 do 30.04.2015 vo výške 200 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred. Vo výroku II. určil ročný príspevok na výživu navrhovateľky za obdobie od 21.08.2013 do 30.04.2015 v sume 3353,24 eur, ktorý povolil povinnému zaplatiť navrhovateľke v mesačných splátkach vo výške 150 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca s účinnosťou od 01.02.2018 do zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo výroku III. uložil povinnému povinnosť zaplatiť navrhovateľke na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom sumu 518,03 eur do 1 mesiaca od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku IV. vo zvyšku návrh zamietol. Vo výroku V. uložil povinnému povinnosť zaplatiť na účet Slovenskej pošty, a. s. súdny poplatok za návrh na začatie konania v sume 83,50 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku VI. štátu náhradu trov konania nepriznal. O náhrade trov konania rozhodol výrokom VII. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Vzhľadom na to, že povinný je občan Holandska bývajúcí v Holandsku, súd sa v prvom rade zaoberal otázkou, či má právomoc konať vo veci týkajúcej sa určenia príspevku navrhovateľke na výživu a úhradu niektorých nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. Súd dospel k záveru, že v danom prípade je v súvislosti s právomocou potrebné postupovať podľa nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18.12.2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (ďalej len "nariadenie č. 4/2009"), pretože na postup podľa tohto nariadenia bola splnená podmienka vecnej, teritoriálnej, časovej i osobnej pôsobnosti. Podľa čl. 3 písm. b/ nariadenia č. 4/2009 v členských štátoch je právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti daná súdu podľa miesta obvyklého

pobytu oprávneného. V danom prípade je miestom obvyklého pobytu oprávnenej osoby - navrhovateľky, Slovenská republika, mesto X.. Na konanie vo veci týkajúcej sa určenia príspevku na výživu a úhradu niektorých nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom navrhovateľky je preto vecne a miestne príslušný Okresný súd Partizánske.

Súd sa následne zaoberal otázkou rozhodného práva, podľa ktorého sa má táto vec posudzovať, keďže vzhľadom na uvedené okolnosti ide o vec s cudzím prvkom. Podľa čl. 15 nariadenia č. 4/2009 v spojení s článku 3 ods. 1 Haagskeho protokolu z 23.11.2007 o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť sa vyživovacia povinnosť spravuje právnym poriadkom štátu obvyklého pobytu oprávneného. Keďže oprávnenou osobou je navrhovateľka, ktorá má obvyklý pobyt na Slovensku, uplatní sa v tejto veci hmotné právo Slovenskej republiky. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je podaný dôvodne, ale nie v celom rozsahu. Podľa § 74 ods. 1 zákona o rodine môže nevydatá matka proti otcovi mal. dieťaťa uplatňovať dva nároky a to nárok na úhradu výživy v trvaní maximálne dva roky a nárok na príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. V tejto veci si navrhovateľka návrhom na začatie konania uplatnila obidva nároky. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že základ nároku navrhovateľky na príspevok na výživu proti povinnému je daný a preukázaný. Základ tohto nároku navrhovateľky je daný a preukázaný tým, že otcovstvo k maloletej Q. E., nar. XX.XX.XXXX bolo určené súhlasným vyhlásením navrhovateľky a povinného. Otcovstvo povinného k mal. Q. E. súd považoval za preukázané rodným listom maloletej, v ktorom je ako jej otec zapísaný povinný. Povinný je teda otcom dieťaťa, za ktorého navrhovateľka nie je vydatá a podľa § 74 ods. 1 Zákona o rodine je povinný po dobu najdlhšie 2 rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať navrhovateľke primerane na jej výživu. Základ nároku navrhovateľky na príspevok na výživu bol preukázaný a navrhovateľka má teda nárok na výživu voči otcovi dieťaťa, ktorým je povinný. Vzhľadom na určenie otcovstva povinného k mal. dieťaťu, nemajú jeho tvrdenia spochybňujúce vzťah s navrhovateľkou, jeho charakter či dĺžku na vznik nároku navrhovateľky a základ tohto nároku žiadny vplyv. Q. považoval za preukázané aj to, že navrhovateľke vznikol nárok na príspevok na výživu, pretože došlo k zníženiu jej príjmov v dôsledku jej tehotenstva a materstva. Navrhovateľka pred odchodom z Holandska na Slovensko /do januára 2013/ dosahovala čistý mesačný príjem asi 1.200 eur. Následne bola odkázaná len na príjem z dávok nemocenského poistenia, resp. zo štátnych sociálnych dávok, pričom súd prihliadol aj na to, že sama vyvinula snahu počas obdobia rodičovskej dovolenky zvýšiť svoj príjem. Spornou tak zostala len otázka výšky príspevku na výživu. Podľa § 74 ods. 1 zákona o rodine je otec dieťaťa, za ktorého matka nie je vydatá povinný prispievať na úhradu výživy matky primerane. Tento príspevok tak má byť nižší, ako v prípade vzájomnej vyživovacej povinnosti manželov, súčasne však vyšší, ako pri vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými. Pri určení výšky výživného súd posudzuje schopnosti a možnosti otca dieťaťa v pomere k odôvodneným potrebám a pomerom matky a snaží sa spravodlivo vymedziť pomer, v akom majú obaja rodičia prispieť na úhradu vzniknutých nákladov. Súd vychádzal z toho, že v rozhodnom období od 21.08.2013 do 21.08.2015 matka maloletej dosahovala rôzny príjem, a to či už z pracovného pomeru alebo zo zdrojov sociálneho či nemocenského poistenia. Povinný mal v rozhodnom období podľa jeho vlastného tvrdenia priemerný čistý mesačný príjem od 1 300 eur - 1 500 eur. Súd vzal do úvahy tiež skutočnosť, že už v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/91/2013 vznikli pochybnosti o výške priemerného mesačného príjmu odporcu v takej výške, v akej ho pred súdom uvádzal. Tieto pochybnosti vyplynuli z toho, že počas výsluchu pred dožiadaným súdom v Holandsku v roku 2015 sa povinný vyjadril, že jeho čistý mesačný príjem sa /v tom období/ pohybuje od 1.400 eur až 1.500 eur. Podľa predloženého potvrdenia o dani z príjmov za rok 2016 však jeho čistý mesačný príjem bol 485 eur. Povinný sa pritom počas pojednávania pred súdom vyjadril, že rok 2015 a 2016 boli, čo sa týka podnikania, približne rovnaké. Tieto pochybnosti o výške príjmu uvádzaného povinným potvrdili aj jeho výdavky a dlhy, ktoré mesačne povinný platil, pretože výška jeho výdavkov poukazuje na oveľa vyšší príjem než aký povinný uvádzal. Súd na základe toho dospel k záveru, že skutočný čistý mesačný príjem povinného aj v súčasnosti, nielen v rozhodnom období je minimálne na úrovni 1.400-1.500 eur netto mesačne, ktorý príjem uvádzal povinný sám pred dožiadaným súdom v Holandsku. S poukazom na majetkové pomery povinného a navrhovateľky súd určil príspevok na výživu za obdobie od 21.08.2013 do 31.10.2014 vo výške 150 eur mesačne a za obdobie od 01.11.2014 do 30.04.2015 vo výške 200 eur mesačne. Za prvé obdobie súd výšku príspevku určil sumou 150 eur, keďže príjem navrhovateľke v tomto období plynul nielen z materského, resp. rodičovského príspevku, ale aj z dohody o pracovnej činnosti. Za obdobie od 01.11.2014 do 30.04.2015 súd výšku príspevku určil sumou 200 eur mesačne, keďže v tomto období bol jediným príjmom navrhovateľky rodičovský príspevok v sume 203,20 eur. Za obdobie od 01.05.2015 do 21.08.2015 súd príspevok na výživu navrhovateľke nepriznal vôbec z dôvodu, že sa dňa 20.05.2015 zamestnala s porovnateľným príjmom ako mala pred tehotenstvom, ktorý

bol dostatočný na to, aby uhrádzala svoje odôvodnené potreby sama. Už za máj 2015 mala príjem 841,82 eur podľa ňou predloženého prehľadu príjmov. Vzhľadom na to, že súd určil povinnosť povinnému prispievať na výživu navrhovateľky s účinnosťou od 21.08.2013, rozhodol aj o zročnom príspevku na výživu za obdobie od 21.08.2013 do 30.04.2015. Súd vypočítal povinnému zročný príspevok na výživu za obdobie od 21.08.2013 do 31.10.2014 v celkovej výške 2 153,24 eur ($150 \text{ eur} : 31 \text{ dní} = 4,84 \text{ eur}$ na 1 deň $\times 11 \text{ dní}$ v auguste 2013 = 53,24 eur, od 9/2013 do 10/2014 = 14 mesiacov $\times 150 \text{ eur} = 2100 \text{ eur}$) a za obdobie od 1.11.2014 do 30.04.2015 v celkovej výške 1.200 eur (od 11/2014 do 4/2015 = 6 mesiacov $\times 200 \text{ eur}$), t. j. spolu sumu 3.353,24 eur / 2153,24 + 1200 eur/. Súd vzhľadom na výšku zročného príspevku na výživu povolil povinnému splácať ho v mesačných splátkach vo výške 150 eur vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca s účinnosťou od 01.02.2018 do zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Súd považoval za dôvodný aj návrh na určenie príspevku na úhradu niektorých nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom, avšak tiež nie v celom rozsahu. Podľa § 74 ods. 1 zákona o rodine sa za náklady spojené s tehotenstvom a pôrodom považujú finančné náklady, ktoré vznikli matke v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom. Ide najmä o náklady, ktoré vznikli nákupom tehotenského oblečenia, liekov, úhradou zdravotníckych úkonov, prípadne cestovaním za zdravotnou starostlivosťou. Nejde o náklady, ktoré vznikli nákupom vecí pre dieťa, pretože tieto majú byť hradené z výživného na dieťa. Súd s prihliadnutím na uvedené skutočnosti určil príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom v sume 518,03 eur. Navrhovateľka v konaní preukázala vynaloženie nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom vo výške 690,71 eur. Sumu 690,71 eur tvoria náklady na nákup tehotenského oblečenia, hygienických potrieb, benzínu za účelom ciest na vyšetrenia, liekov, výdavky na predpôrodné vyšetrenia a pôrod, pričom konkrétne ide o tieto položky: tehotenské oblečenie od p. B. - 100 eur, obuv - 46 eur, predpôrodné vyšetrenie - 23 eur, tehotenské oblečenie - 16 eur, tehotenské ošatenie - 43,90 eur, pôrodné potreby - 3,58 eur, vankúš na kojenie - 23,90 eur, tehotenská podprsienka, nohavičky - 38,74 eur, tehotenská podprsienka - 23,66 eur, pôrodné vložky 30ks - 6,39 eur, nepremokavé vložky - 10,29 eur, tampóny pre dojčiacu matku - 5,70 eur, nočná košeľa 3 ks - 57,45 eur, sieťované nohavičky 10 ks - 21,90 eur, vitamíny Femibion - užívala 5 mesiacov - 5 \times 19,99 eur, olej Weleda - užívala 5 mesiacov - 5 \times 11,34 eur, 4D sono - 50 eur, analgetický plyn pri pôrode - 50 eur, benzín - cesty na vyšetrenia - 13,55 eur. Tieto položky špecifikované navrhovateľkou súd považoval za odôvodnené, preukázané a priamo súvisiace s tehotenstvom navrhovateľky a jej pôrodom, preto ich zahrnul do celkovej výšky nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. Navrhovateľka vynaloženie viacerých výdavkov preukázala buď priamo dokladmi o nákupe jednotlivých položiek, alebo tým, že preukázala, že ide o tak základné veci vyžadované priamo nemocnicami pri pobyte matky v pôrodnici / pôrodné vložky/, že niet pochybností o potrebe ich vynaloženia. Ďalšie náklady uvedené navrhovateľkou mydlo detské - 3 eur, sprchový šampón detský - 6,80 eur, šampón - hrebeň - 6,20 eur, vreckovky - 3 eur, sprej do nosa - 3,50 eur, balzam - 6 eur, vlhčené detské utierky 3 ks - 18 eur, teplomer - 25 eur, masť na zapareniny - 11,64 eur, bavlnené plienky - 14,79 eur súd nemohol do celkových nákladov zahrnúť, pretože ide o náklady súvisiace s nákupom vecí pre dieťa. Aj keď súd nemá pochybnosti o tom, že navrhovateľka tieto výdavky vynaložila, pretože ide o základné hygienické veci pre dieťa, tieto nemôžu byť vzhľadom na obsah ustanovenia § 74 ods. 1 zákona o rodine zahrnuté do celkových nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. Súd do príspevku nezapočítal ani náklady na sťahovanie z Holandska vo výške 300 eur a náklady na vydanie rodného listu vo výške 122,20 eur, pretože príspevok podľa § 74 ods. 1 Zákona o rodine je primárne určený na úhradu výdavkov spojených s tehotenstvom a pôrodom a tieto výdavky nemajú priamy súvis s tehotenstvom a pôrodom. Súd nezahrnul do príspevku ani náklady navrhovateľky na tehotenské ošatenie - 60,70 eur ročne a podprsienku na dojčenie 3ks - 35 eur, pretože ich vynaloženie nebolo navrhovateľkou dostatočne preukázané. Súd preto vychádzal z toho, že odôvodnené a preukázané náklady súvisiace s tehotenstvom a pôrodom predstavujú sumu 690,71 eur. Keďže na odôvodnených nákladoch spojených s tehotenstvom a pôrodom sa majú podieľať obaja rodičia, súd musel určiť, akým podielom sa na úhrade týchto nákladov má podieľať povinný a akým navrhovateľka. Vzhľadom na majetkové pomery povinného a navrhovateľky v čase vynaloženia týchto výdavkov súd určil, že povinný sa bude na úhrade týchto nákladov podieľať v 3/4-nách a navrhovateľka v 1/4-ine. Súd preto povinného zaviazal povinnosťou zaplatiť navrhovateľke na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom sumu 518,03 eur do 1 mesiaca od právoplatnosti rozsudku, ktorá suma zodpovedá 3/4-nám celkových nákladov súvisiacich s tehotenstvom a pôrodom /690,71 eur : 4=172,6765 \times 3 = 518,03/.

Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietol tak z dôvodu, že nárok na príspevok na výživu bol preukázaný len v priznanej výške a tiež z dôvodu, že navrhovateľka začala v máji 2015 pracovať vo

Viedni a príjem mala od tohto obdobia porovnateľný s obdobím pred pôrodom, v dôsledku čoho bola schopná svoje odôvodnené potreby uhrádzať sama. Za obdobie od 01.05.2015 do 21.08.2015 jej preto nepriznal príspevok na výživu vôbec. Súd taktiež zamietol návrh v časti o určenie príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom v sume vyššej ako 518,03 eur z dôvodu, že náklady navrhovateľky v sume vyššej ako 690,71 eur neboli zo strany navrhovateľky dostatočne preukázané, súviseli s nákupom vecí pre dieťa, nie pre ňu alebo priamo nesúviseli s tehotenstvom a pôrodom. V tejto časti súd zamietol návrh aj z dôvodu, že na vzniknutých nákladoch spojených s tehotenstvom a pôrodom sa podieľa aj navrhovateľka.

Keďže v predmetom konaní bola navrhovateľka podľa § 4 ods. 2 písm. f) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov oslobodená od súdneho poplatku a súd vyhovel návrhu o určenie príspevku na výživu v sume 3 353,24 eur a návrhu o určenie príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom v sume 518,03 eur, v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. a podľa položky 8 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov vo výroku V. zaviazal povinného povinnosťou zaplatiť súdny poplatok za návrh na začatie konania v sume 83,50 eur (2 % zo sumy 3.353 eur = 67 eur a 2 % zo sumy 518 eur = 16,50 eur) na účet Slovenskej pošty, a. s. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

O nároku štátu na náhradu trov konania, ktoré mu vznikli priznaním a vyplatením odmeny za tlmočnicke a prekladateľské úkony vykonané v priebehu konania, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času, rozhodol súd tak, že nárok na náhradu trov konania štátu nepriznal. V zmysle § 155 ods. 1 Civilného sporového poriadku má každý právo konať pred súdom v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie, s tým, že trovy spojené s tým, že strana koná v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie, znáša štát. Z uvedeného dôvodu súd na náhradu trov, ktoré v tejto súvislosti vznikli štátu, nezaviazal žiadneho z účastníkov konania a rozhodol tak, že štátu náhradu trov konania nepriznal.

O náhrade trov konania účastníkov rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku. V mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v § 53 až 55 Civilného mimosporového poriadku, v dôsledku ktorej by bolo odôvodnené priznať nárok na náhradu trov konania jednému účastníkovi konania voči druhému.

2. Proti tomuto rozsudku, a to výrokom I., II., III. a VI. podal v zákonnej lehote odvolanie povinný. Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávnym postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. b), d) CSP). Dôvodil, že rozhodnutia a poučenia súdu prvej inštancie mu boli doručované oneskorene alebo vôbec, a preto nemohol uplatniť v konaní svoje procesné práva riadne. Tvrdil, že nebol pred svojím výsluchom dňa 20.04.2015 poučený o predmete súdneho konania a nebol mu vysvetlený obsah podanej žaloby žalobkyňou. Žalovaný bol toho názoru, že predmetom sporu je výlučne určenie otcovstva k maloletej Q. E. T., nar. XX.XX.XXXX. V uvedenom nesprávnom postupe súdu prvej inštancie videl porušenie jeho práva na spravodlivý proces. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie sa priklonil k výpovedi povinného zo dňa 20.04.2015, uskutočnenej pred dožiadaným holandským súdom a pred ktorou nebol poučený o predmete sporu, a vôbec nezohľadnil priamu a bezprostrednú výpoveď žalovaného v súdnom konaní vedenom pred OS Partizánske pod sp. zn. 4C/91/2013. V uvedenom postupe súdu videl vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Bol tiež názoru, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal otázkou príjmov žalobkyne t. j. sociálnych dávok v nezamestnanosti z titulu práce v Holandsku; sociálne dávky pre žalobkyňu treba odlišovať od dávok pre maloletú, ktoré maloletej prináležia z titulu jej holandského občianstva.

3. Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu povinného navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na to, že povinný neuviedol, ktoré poučenie súdu mu bolo doručené oneskorene alebo vôbec nie a ani ktoré rozhodnutie bolo takto doručované. Vzhľadom k tomu, je ťažké určiť, aké konkrétne vady vytyka rozsudku. Čo sa týka poučení, oneskorené poučenie by mu mohlo byť doručené jedine vtedy, ak by z tohto dôvodu zmeškal nejakú lehotu, čo sa nestalo. V iných prípadoch vystačí poučenie pred príslušným úkonom alebo možnosťou ho vykonať, čo zo strany súdu vykonané bolo. Čo sa týka neskorého zasielania rozhodnutí, opätovne žalovaný

nešpecifikuje, o aké rozhodnutie sa jedná, kedy mu bolo doručené, kedy sa s ním oboznámil. Ak by mu malo byť rozhodnutie doručené „oneskorene“, tak potom mu aj oneskorene uplynula odvolacia lehota. Súd nemá uloženú povinnosť, v akých lehotách má rozhodnutia zasielať. Pokiaľ mal povinný za to, že fyzicky mu rozhodnutia jeho právny zástupca posielal neskoro, tak sa to nevzťahuje na činnosť súdu, nakoľko on bol v celom rozsahu zastúpený v konaní právnym zástupcom už od začiatku súdneho sporu, ktorý je z radu advokátov, takže o jeho odbornej spôsobilosti niet pochyb. Pokiaľ sa týka tvrdenia povinného, že sa priklonil k jeho výpovedi zo dňa 20. 04. 2015 a nie k priamej a bezprostrednej výpovedi v súdnom konaní sp. zn. 4C/91/2013, konanie o výživné na dieťa vedenom pred Okresným súdom Partizánske, v tejto súvislosti poukázala na to, že výpoveď zo dňa 20. 04. 2015 bola riadne vykonaná holandským súdom, ktorý bol oprávnený, ako súd dožiadaný, vec prejednať. Súd sa s obidvoma výpoveďami riadne vysporiadala vo svojom odôvodnení a z nich vychádzala. Uviedla, že povinný nepoukazuje na žiadnu konkrétnu skutočnosť, z ktorej by malo vyplývať, že bola zohľadnená výlučne jeho výpoveď zo dňa 20. 04. 2015 a tiež neuvádza, v ktorých častiach a v ktorých skutkových alebo právnych tvrdeniach bolo treba prihliadnuť na inú jeho výpoveď. Ďalej uviedla, že súd prvej inštancie sa v konaní rovnako ako v konaní vedenom na Okresnom súde Partizánske o určenie výživného na maloleté dieťa, sp. zn. 4C/91/2013 nezaoberala jej príjmami zo sociálnych dávok alebo dávok v nezamestnanosti z titulu práce v Holandsku, nakoľko žiadne takéto príjmy nemala. Z tohto dôvodu tieto príjmy ani nikdy neuvádzala a ani povinný ich v žiadnom konaní doteraz nenamietal, keďže to dobre vie. Dokonca povinný ani v tomto podaní netvrdí, že nejaké príjmy mala a že z tohto dôvodu sa nimi má súd zaoberať. Jednoducho uviedol „pravdivé“ tvrdenie, že súd sa nezaoberala ničím, čo nikdy neexistovalo a že by sa s tým mal zaoberať. Praktický význam odvolania povinného okrem nejakého predĺženia konania nevidela žiaden.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu (vo výrokoch I., II., III., V., VI., VII.) podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti vo výrokoch I., II., III., VI. a VII. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť a vo výroku V. podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušiť, nakoľko nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bol vydaný neexistovali.

5. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý považuje za správny. Zo svojich záverov vyvodil súd prvej inštancie správny záver a odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje nielen so skutkovými, ale aj právnymi závermi súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku a v zmysle § 387 ods. 2 CSP na ne poukazuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd dodáva nasledovné:

6. Napriek tomu, že medzi otcom dieťaťa a matkou dieťaťa, ktorí nie sú manželia nevznikol taký právny vzťah a z neho vyplývajúce práva a povinnosti ako medzi manželmi, Zákon o rodine napriek tomu s ohľadom práve na spoločné dieťa tento vzťah reguluje. Zákon neupravuje vzájomné práva a povinnosti osobného, ani majetkového charakteru medzi matkou dieťaťa a jeho otcom s tým, že v ust. § 74 Zákona o rodine je upravený príspevok a výživu a úhradu nákladov nevydatej matky, ktorý býva na súde realizovaný vtedy, ak otec neplní svoju povinnosť dobrovoľne. Cieľom a účelom tohto ustanovenia je predovšetkým ochrana nevydatej matky v zmysle uľahčenia jej ťažkostí spojených s tehotenstvom a pôrodom a snaha o vyrovnanie majetkových možností matky, ktoré jej klesli v súvislosti s tehotenstvom, pôrodom a starostlivosťou o novonarodené dieťa. Matka má preto právo na príspevok na výživu a tiež na príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. Pri nákladoch spojených s tehotenstvom a pôrodom sa rozumie predovšetkým náklady spojené so zadovážením tehotenského ošatenia, obuvi, liekov, cestovného do zdravotníckych zariadení, prípadne ďalšie náklady, ktoré nie sú celkom alebo vôbec hrazené z poistenia matky alebo z celospoločenských zdrojov. Pri stanovení konkrétnej výšky príspevku by mal súd prihliadať len na účelne vynaložené náklady. Podľa ustálenej judikatúry nemožno za náklady matky spojené s tehotenstvom a pôrodom považovať náklady spojené s obstaraním kočiaru, postieľky alebo výbavičky pre dieťa, pretože sa jedná o nároky dieťaťa, ktoré by mali byť hrazené v rámci plnenia vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu. V návaznosti na vyššie uvedené súd prvej inštancie sa dôsledne zaoberal všetkými jednotlivými výdavkami, ktoré si navrhovateľka v konaní uplatnila v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom a odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje.

7. Pokiaľ ide o primeranosť výšky príspevku na výživu schopnostiam a možnostiam povinného, aj v tomto kontexte odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje. Vo vzťahu k výživnému odvolací súd dodáva, že sa jedná o výživné, ktoré by malo byť primerané a chápané v širšom zmysle, t.z. tak, aby mohlo pokryť všetky odôvodnené potreby matky v primeranom rozsahu. Primeranosť príspevku je závislá na konkrétnych potrebách matky. Súd musí pri rozhodovaní prihliadať k vlastným príjmom matky, ktoré jej plynú z pracovného pomeru a mal by s ohľadom na výšky vlastných príjmov matky v jednotlivých mesiacoch diferencovať stanoviť inú výšku príspevku na výživnú dobu, ktorá poberá dávky na základe predpisu o nemocenskom poistení a inú výšku, po ktorom bude poberať dávky na základe Zákona o sociálnej podpore rodičovský príspevok. Ako vyplýva z ust. § 74 ods. 1 Zákona o rodine, otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy.

8. V preskúmvanej veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie sa dôsledne riadil citovanými zákonnými ustanoveniami a správne v danom prípade za primeranú výšku príspevku na úhradu výživy navrhovateľky považoval sumu 150 eur mesačne za obdobie od 21.08.2013 do 31.10.2014 a za obdobie od 01.11.2014 do 30.04.2015 vo výške 200 eur mesačne s prihliadnutím na schopnosti a možnosti povinného. Súd prvej inštancie sa dôsledne vysporiadal s odôvodnenými potrebami navrhovateľky, jej príjmami, ako i s príjmami a výdavkami povinného. Vykonaným dokazovaním aj podľa odvolacieho súdu bol nepochybne preukázaný základ nároku navrhovateľky na príspevok na výživu. Správne súd prvej inštancie posudzoval najmä schopnosti a možnosti povinného, v akej výške je schopný tento príspevok navrhovateľke poukazovať. Správne posúdil majetkové a zárobové pomery povinného. V tomto smere odvolací súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku a za daného stavu považuje príspevok na výživu v sume 150 eur mesačne za obdobie od 21.08.2013 do 31.10.2014 a za obdobie od 01.11.2014 do 30.04.2015 vo výške 200 eur mesačne za primeraný počas celej doby priznania tohto príspevku. Za správne považuje aj určenie výšky nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom, keď súd prvej inštancie posudzoval jednotlivo opodstatnenosť výdavkov, ktoré mala navrhovateľka v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom a ich priznanie riadne odôvodnil. Odvolací súd preto nemá dôvod sa od tohto hodnotenia dôkazov odchyliť. Súd prvého stupňa rozhodol správne i o zročnom výživnom, ktorý povinnému povolil splácať v pravidelných mesačných splátkach po 150 eur, k rukám navrhovateľky, ako i o náhrade trov konania a trov štátu.

9. Nedôvodné boli preto námietky odvolateľa spočívajúce v tom, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil povinnému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Povinný síce vytýka súdu prvej inštancie, že rozhodnutia a poučenie súdu prvej inštancie mu boli doručované oneskorene alebo vôbec, preto nemohol v konaní uplatniť svoje práva, avšak neuviedol konkrétne, ktoré rozhodnutie súdu prvej inštancie a ktoré poučenie mu bolo doručované oneskorene, resp. vôbec. Čo sa týka poučení, odvolací súd sa stotožňuje s vyjadrením navrhovateľky k odvolaniu, že oneskorené poučenie by mohlo byť povinnému doručené jedine vtedy, ak by z tohto dôvodu zmeškal nejakú lehotu, čo sa nestalo. V iných prípadoch stačí poučenie pred príslušným úkonom alebo možnosťou ho vykonať, čo v danej veci zo strany súdu vykonané bolo. Čo sa týka rozhodnutí doručených povinnému oneskorene, opätovne povinný nešpecifikuje, o aké rozhodnutia sa jedná. Pokiaľ povinný v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie sa priklonil k jeho výpovedi zo dňa 20.04.2015 uskutočnenej pred holandským súdom, a pred ktorou nebol poučený o predmete sporu a vôbec nezohľadnil jeho priamu a bezprostrednú výpoveď v konaní vedenom na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 4C/91/2013, ani táto námietka nie je dôvodná. Z obsahu spisu vyplýva, že výpoveď povinného zo dňa 20.04.2015 bola riadne vykonaná holandským súdom, ktorý bol oprávnený ako dožiadaný súd vec prejednať. Súd prvej inštancie sa s obidvoma výpoveďami povinného riadne vysporiadal vo svojom odôvodnení a z nich vychádzal. Z výpovede povinného pred holandským súdom dňa 20.04.2015 jednoznačne vyplýva, že vedel, o aké konanie sa jedná, keď sa vyjadril, že nesúhlasí s vyplácaním príspevku partnerke, pretože neboli žiadnymi partnermi. Z tejto výpovede povinného taktiež vyplýva, že počas tehotenstva bol s navrhovateľkou spriatený, nikdy ho nepožiadala o príspevok počas tehotenstva. K námietke odvolateľa, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal otázkou príjmov navrhovateľky, t.j. sociálnych dávok v nezamestnanosti z titulu práce v Holandsku, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa podrobne zaoberal príjmovými pomermi navrhovateľky v rozhodnom období. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že žiadne sociálne dávky alebo dávky v nezamestnanosti z titulu práce v Holandsku nemala, z toho dôvodu ich v žiadnom

konaní povinný nenamietal a ani v odvolaní povinný netvrdil, že by navrhovateľka nejaké príjmy z vyššieuvedeného titulu mala. Odvolacie námietky povinného neboli preto dôvodné.

10. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti I., II., III., VI. a VII. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

11. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti V. o povinnosti povinného zaplatiť súdny poplatok za návrh na začatie konania vo výške 83,50 eur, odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil, nakoľko nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané neexistovali.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že povinnému bol na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci, Kancelária Žiar nad Hronom zo dňa 26.10.2017 č. sp. A./XXXXX/XXXX predbežne priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci v zmysle § 11 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi.

13. Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, od poplatku je oslobodený aj ten, komu bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa osobitného predpisu.

14. Týmto osobitným predpisom je zákon č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Vzhľadom k tomu, že povinný bol v zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch oslobodený od poplatku, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil.

15. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).